

JĘZYK POLSKI

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU: HISTORIA I KULTURA POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW 30 godzin

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Cele:

1. Zapoznanie studentów cudzoziemców z podstawowymi informacjami dotyczącymi historii Polski, również na tle historii powszechnej;
2. Zapoznanie studentów cudzoziemców z podstawowymi informacjami dotyczącymi polskiej kultury – w tym nauki i sztuki;
3. Uwrażliwienie studentów cudzoziemców na obowiązujące w Polsce zasady etykiety, zapoznanie z polskim kalendarzem kulturowym;
4. Zachęcenie i przygotowanie studentów do samodzielnego pogłębiania wiedzy na temat historii i kultury Polski.

Wiedza:

1. Ma wiedzę na temat historii Polski od czasów pierwszych Piastów do współczesności.
2. Ma wiedzę na najważniejsze tematy związane z polską kulturą, nauką i sztuką na przestrzeni dziejów.
3. Ma wiedzę na temat polskich świąt państwowych i religijnych, zna zasady obowiązujące w życiu społecznym, wie jak się zachować w określonych sytuacjach życia codziennego.

Treści programowe: „Historia i kultura Polski dla cudzoziemców”

Tematyka:

1. Polska – podstawowe informacje. Jak uniknąć *faux pas*, czyli w jakich sytuacjach używamy zaprezentowanych zwrotów?
2. Polskie legendy. Dynastia Piastów. Kuchnia polska i zasady związane ze spożywaniem posiłków.
3. Dynastia Jagiellonów. Polska kultura Renesansu.
4. Pierwsi królowie elekcyjni. Dynastia Wazów. Stefan Batory i Jan III Sobieski. Polskie święta – cz. I.
5. *Wrocław wczoraj i dziś*. Historia i kultura Wrocławia.
6. Rozbiory Polski. Powstańcze walki o niepodległość. Romantyzm polski.
7. Pierwsza wojna światowa i odzyskanie przez Polskę niepodległości. Postać Józefa Piłsudskiego.
8. Czasy II Rzeczypospolitej. Polskie święta – cz. II.
9. Druga wojna światowa. (Okupacja niemiecka. Holocaust i niemieckie nazistowskie obozy zagłady na ziemiach polskich. Okupacja sowiecka. *Na nieludzkiej ziemi* - łagry. Zbrodnia katyńska.)
10. Okres powojenny – brak wolności. Czasy stalinowskie.
11. Rządy komunistów. Strajki i narodziny „Solidarności”. Postać Lecha Wałęsy. Stan wojenny. Upadek komunizmu, Okrągły Stół i odzyskanie suwerenności.
12. Wybór Karola Wojtyły na papieża w 1978 roku. Rola pontyfikatu Jana Pawła II w historii Polski, Europy i świata.
13. Wielcy Polacy. Najważniejsze dzieła polskiej architektury i sztuki – podsumowanie.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *A Painted History of Poland*, red. E. Olczak, wstęp: J. Tazbir, wyd. DEMART, Warszawa 2009.

2. Bubczyk R., *A History of Poland in Outline*, wyd. 3. uzupełnione, Lublin 2011.
3. Nowiński K., *Polska. Opowieść o ludziach, zabytkach i przyrodzie. Poland. People, Nature and Historic Treasures*, wyd. 3., Warszawa 2011.
4. Wójcik T., *Poland. The Most Beautiful Sites*, Warszawa 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. Davies N., *God's Playground. A History of Poland*, Oxford 2010.

Umiejętności:

1. Student cudzoziemiec rozumie i potrafi wyjaśnić najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski, sytuując je na tle dziejów Europy i świata.
2. Student cudzoziemiec potrafi wymienić nazwiska najważniejszych postaci historycznych i wyjaśnić ich rolę w dziejach Polski.
3. Student cudzoziemiec potrafi wymienić nazwiska Polaków zasłużonych dla rozwoju kultury, nauki i sztuki oraz wyjaśnić rolę, jaką dana osoba odegrała w swojej dziedzinie.
4. Student cudzoziemiec potrafi wymienić dni wolne od pracy w Polsce oraz wyjaśnić znaczenie obchodów poszczególnych świąt.

Kompetencje społeczne

Dzięki rozumieniu tła historyczno-kulturowego student cudzoziemiec potrafi zachować się stosownie do miejsca i sytuacji, w których się znajduje.

Data aktualizacji 17.04.2018

**PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU: KULTURA JĘZYKA,
STUDIA I, II i III STOPNIA
30 godzin**

EFEKTY KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

Cele:

1. podniesienie poziomu poprawności i sprawności języka,
2. wzbogacenie zasobu leksykalnego i frazeologicznego języka.

Wiedza:

1. posiada uporządkowaną wiedzę na temat rodzajów i typów błędów językowych,
2. zna kryteria oceny innowacji językowych.

Treści programowe: Kultura języka

TEMATYKA:

1. Podstawowe pojęcia: kultura języka, norma, innowacja, błąd. Bibliografia przedmiotu.
2. Kryteria oceny innowacji językowych. Klasyfikacja błędów językowych (rodzaje i typy błędów językowych).
3. Poprawność leksykalna wypowiedzi (wyrazy modne, wyrazy używane niezgodnie ze swoim znaczeniem, zbędne zapożyczenia znaczeniowe, tworzenie wyrazów zbędnych, niepotrzebne używanie wyrazów).
4. Poprawność stylistyczna (przenoszenie cech jednego stylu do innej odmiany stylistycznej, powtarzanie wyrazów i konstrukcji, skróty myślowe, wielosłowie, wieloznaczność sformułowań, ubóstwo słownictwa).
5. Poprawność słowotwórcza (struktury wyrazowe utworzone niezgodnie z polską tradycją, niepoprawne przymiotniki orzeczownikowe, niewyraziste struktury wyrazowe, rzeczowniki odczasownikowe, niepoprawnie utworzone skrótowce).
6. Poprawność składniowa wypowiedzi (typy błędów składniowych).
7. Poprawność interpunkcyjna wypowiedzi (wpływ interpunkcji na znaczenie wypowiedzi, typowe zastosowania znaków interpunkcyjnych, szczególne przypadki użycia znaków przestankowych, analiza interpunkcyjna tekstów).
8. Poprawność fleksyjna (nieodmianianie wyrazów, niepoprawna odmiana, nadawanie rzeczownikowi niewłaściwego rodzaju, niepoprawna odmiana czasowników i zaimków, opisowe stopniowanie przymiotników, mieszanie stopniowania opisowego i syntetycznego, odmianianie wyrazów nieodmiennych).
9. Podsumowanie

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kajetanowicz H., *O klasyfikacji błędów językowych (i nie tylko) słów kilka*, Warsztaty Polonistyczne nr 1, Wrocław 2000.
2. Kajetanowicz H., *Dlaczego Penelopa prula teścia?*, Między nami polonistami, nr sygnałny, Gdańsk 2005.
3. Kajetanowicz H., *Dlaczego rozszalała burza szła do lasu?.*, Między nami polonistami, nr 1, Gdańsk 2005.
4. Kajetanowicz H., *Licz się ze słowami. Ćwiczenia leksykalne i frazeologiczne*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, wydanie VII, Gdańsk 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bańko M., Krajewska M., *Słownik wyrazów kłopotliwych*, PWN, wyd. II poprawione, Warszawa 1995.
2. Bąba S., *Twardy orzech do zgryzienia, czyli o poprawności frazeologicznej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1995.
3. Miodek J., *Jaka jesteś polszczyzno?*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.
4. Nowicki W., *O ścisłość pojęć i kulturę słowa w technice*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 1978.

MATERIAŁ LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

1. rodzaje i typy błędów językowych
2. związki frazeologiczne
3. leksyka
4. błędy stylistyczne
5. słowotwórstwo
6. składnia
7. zasady interpunkcyjne
8. fleksja

Kompetencje ogólne

(wiedza, umiejętności, uwarunkowania osobowościowe, umiejętność uczenia się)

1. Dysponuje wiedzą z zakresu tematyki określonej w programie.
2. Ma opanowane umiejętności określone w programie.
3. Wykazuje umiejętność działań twórczych, odbiorczych oraz interakcyjnych (interakcja ustna i pisemna)
4. Współpracuje w grupie i nabywa umiejętności wyszukiwania i korzystania z materiałów dla potrzeb pracy własnej.

Kompetencje komunikacyjne

(lingwistyczne, socjolingwistyczne, pragmatyczne):

1. Dysponuje odpowiednim zasobem środków językowych i gramatycznych, pozwalającym wypowiadać się poprawnie i sprawnie.
2. Umie rozpoznawać błędy językowe.
3. Radzi sobie w większości sytuacji komunikacyjnych.
4. Używa funkcji językowych zgodnie z formalnym i nieformalnym rejestrem wypowiedzi i posiadaną wiedzą socjokulturową.

Data aktualizacji 17.04.2018